

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Glasnik

Broj 154 oktobar/listopad 2017. Godina XVI

ISSN 1840-0310

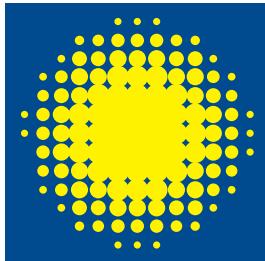

| *Snabdijevanje toplinskom energijom iz
TE Kakanj DO/I Sarajevo*

| *EKO BIS 2017.*

| *USPORI-mnogi te vole*

Cijenjeni privrednici,

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

I M P R E S U M

Glasnik

Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine

Godina XVI

oktobar/listopad 2017.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

dr.sci. Marko Šantić dipl.ecc.
Mirsad Jašarspahić dipl.ig.maš.

Glavni urednik
Amela Kečo dipl.prav.

Izvršni urednik
Željko Raguž dipl.ecc.

Almin Mališević dipl.ing.maš.
Erina Lasić dipl.ing.agr.

Adresa:
Privredna/Gospodarska komora FBiH
za Glasnik –
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: glasnik@kfbih.com

Telefoni: 033 566 300, 217 782,036/332-963
Fax: 033 217 783,036/332-966

www.kfbih.com

Priprema i izdaje:
Privredna/Gospodarska komora FBiH

Novo izdanje e-Glasnika Privredne/Gospodarske komore F BiH vam donosi pregled i informacije o brojnim aktivnostima Komore, novim idejama i retrospektivi održanih sajmova.

Projekat snabdjevanja Toplinskom energijom Sarajeva iz TE Kakanj je ponovno aktueliziran, ovog puta na sastanku u organizaciji Komore F BiH.

Održan je i Workshop „Primjena GIS tehnologija u četvrtoj industrijskoj revoluciji“ te okrugli sto o problematici izdavanja energijskih certifikata.

Brojne sajamske aktivnosti su obilježile posljednji mjesec ljeta, te vam donosimo pojedinosti sa INTERAGRA Bijeljina, EKOBIS Bihać, sajma u Zaječaru, ZEPS Zenica kao i popratnim sajamskim sadržajima na kojima je Komora F BiH organizirala značajne skupove.

Inovator u segmentu srednjih preduzeća u sektoru građevinarstva TERMO BETON d.o.o.Breza u ovom izdanju je zauzeo mjesto u našoj stalnoj rubrici Uspješne priče.

Rubrika BH proizvod u ovom izdanju pripada uspješnoj kompaniji "Kotex" d.o.o.Tešanj, sigurni smo na zadovoljstvo vjernih kupaca.

Sjajna ideja sa važnom porukom, dolazi nam ponovo iz Tešnja.

Namijenjena je prvenstveno vozačima, a samo sa jednim ciljem, ZA SIGURNU VOŽNJU.

Druge zanimljive sadržaje i informacije prezentiramo Vam na stranicama koje slijede.

Hvala Vam za povjerenje,

Redakcijski kolegij,

Snabdijevanje toplinskom energijom iz TE Kakanj DO/I Sarajevo – šansa i zadaća

Iz razloga stalno otvorenog pitanja rjesavanje velike zadatnosti u Sarajevu, te strateškog cilja za energetskom neovisnošću države i njenog glavnog grada, Privredna komora FBIH je u petak 29.09.2017. bila inicijator i domaćin radnog sastanka na kome su se okupili predstavnici svih zainteresiranih strana kojima je ovaj problem kontinuirana zadaća a rješavanje istog moguće kroz Projekat snabdijevanja Toplinskom energijom iz TE Kakanj.

S obzirom na znacaj Projekta toplovoda Kakanj-Sarajevo za Kanton Sarajevo i ZDK, a strateški i za Federaciju u cjelini, u prostorijama PKFBIH su se okupili predstavnici Elektroprivrede BiH, Vlade FBIH, Vlade ZDK, Vlade kanotona Sarajevo, JP Toplane Sarajevo, Fonda za zaštitu okoliša te JP Autoceste FBiH. Uvažavajući sve procedure koje zakonska regulativa nameće za realizaciju ovakvog projekta, na sastanak je pozvan i konzorcij Engineering Dobersek GmbH (Njemačka) – China CAMC Engineering Co.ltd. iz grupacije SINOMACH (Kina), koji su na listi 100 projekata FBIH ovaj prepoznali kao značajan.

Domaćin i inicijator sastanka Podpredsjednik Privredne Komore FBIH, gosp. Jašarspahić je podsjetio da je Privredna Komora FBiH institucija čija je jedna od osnovnih funkcija pronađenje potentnih ideja i projekata koji su od interesa kako za privredne subjekte tako i za lokalnu zajednicu te preuzimanje obaveze operativnih i organizacionih aktivnosti za pokretanje istih. Nedvosmisleno je istaknuo da treba u potpunosti preći na domaće izvore a to u ovom slučaju znači aktualizirati projekat toplovoda od TE Kakanj do Sarajeva za urbanu jezgru grada a ostatak zagrijavati kombinovano. Plin nikako nebi smio biti strateški emergent za grijanje jer nije iz bosanskih resursa pa kao takav može biti samo sporedni emergent, i to po tržišnim uslovima da se cijenom i raspoloživošću bori za mjesto u energetskom portfoliju Sarajeva.

JP EP BIH ima u pripremi Protokol o regulisanju odnosa interesnih strana na realizaciji projekta o čemu su se Vlada ZEDO kantona i zainteresirane opštine sa teritorije tog kantona već pozitivno izjasnili. U JP EPBiH očekuju izjašnjenje Vlade Kantona Sarajevo sa pripadajućim opštinama da bi se moglo pristupiti potpisivanju protokola te daljim procedurama u izradi idejnog preprojekta.

Gosti iz Njemačke i Kine su nakon toga nakon kratkih prezentacija kompanija predstavili zajednički prijedlog operacionalizacije projekta kroz dva modela financiranja koji ne odudaraju od osnovnih finacijskih parametara projekta iz prezentacije JP EPBiH što potvrđuje kvalitetu izrađene studije.

Uvažavajući sve procedure koje zakonska regulativa nameće za realizaciju ovakvog projekta iskazali su spremnost uključenja u onom momentu kada to investicijske procedure propisane našim zakonom dopuste.

Podpredsjednik Privredne komore je ponudio opet instituciju privredne komore u svim sljedećim pripremnim koracima za projekat u onoj mjeri koliko to kapaciteti i ovlasti privredne komore dopuštaju.

JP EP BIH ima u pripremi Protokol o regulisanju odnosa interesnih strana na realizaciji projekta o čemu su se Vlada ZEDO kantona i zainteresirane opštine sa teritorije tog kantona već pozitivno izjasnili. U JP EPBiH očekuju izjašnjenje Vlade Kantona Sarajevo sa pripadajućim opštinama da bi se moglo pristupiti potpisivanju protokola te daljim procedurama u izradi idejnog preprojekta.

Gosti iz Njemačke i Kine su nakon toga nakon kratkih prezentacija kompanija predstavili zajednički prijedlog operacionalizacije projekta kroz dva modela financiranja koji ne odudaraju od osnovnih finacijskih parametara projekta iz prezentacije JP EPBiH što potvrđuje kvalitetu izrađene studije.

Uvažavajući sve procedure koje zakonska regulativa nameće za realizaciju ovakvog projekta iskazali su sprem-

mnost uključenja u onom momentu kada to investicijske procedure propisane našim zakonom dopuste. Podpredsjednik Privredne komore je ponudio opet instituciju privredne komore u svim sljedećim pripremnim koracima za projekat u onoj mjeri koliko to kapaciteti i ovlasti privredne komore dopuštaju.

Nakon koncizne i stručne prezentacije Opravdanosti projekta snabdijevanja toplinskom energijom iz TE Kakanj od strane EP BiH, koja je dala nedvosmislene i precizne energetske i ekološke kao i socioekonomske benefite koje bi ovaj projekat donio i lokalnoj civilnoj kao privrednoj zajednici u FBIH, uslijedila je pozitivna i proaktivna rasprava ali koja nije izlazila iz okvira sljedećih zaključaka:

- Realizacijom projekta obezbeđuje se dugoročno pouzdano snabdijevanje toplinskom energijom područja do/i Sarajevo na bazi domaćeg energetskog resursa.
- Stvara se okvir za razvoj visokoefikasne kogeneracije u TE Kakanj kroz uštedu primarne energije na temelju potrošnje korisne topline.
- Projekat ima dobre finansijske performance. Za razmatrani model finansiranja u omjeru 20% vlastitih sredstava i 80% kreditnih sredstava, period povrata 9 godina
- Pored visoke finansijsko-tržišne efikasnosti, Projekat ima i visoku društveno-ekonomsku efikasnost, jer će uz evidentne pozitivne društveno-ekonomske efekte doprinijeti ubrzanju socijalno-ekonomskega razvoja (niža cijena grijanja, povećanje zaposlenosti, povećanje zadovoljstva kupaca toplinske energije i sl.).
- JP EPBiH Projektom stvara uslove da država ispoštuje odredbe iz Direktive o energetskoj efikasnosti (Direktiva 2012/27/EU).

Redakcijski kolegi

Posjeta prvom vjetroparku u BiH - VE Mesihovina

Nakon u Mostaru održane redovne sjednice Odbora Udruženja za obnovljive izvore energije, članovi Odbora posjetili su prvi vjetropark u Bosni i Hercegovini u izgradnji, koji se nalazi na području općine Tomislavgrad. VE Mesihovina je važan energetski projekat JP Elektroprivreda HZHB, imat će 22 vjetroagregata tipa SWT-2.3-108, ukupno instalirane snage 50,6 MW i godišnje proizvodnje oko 165 GWh. Montaža prvih vjetroagregata započela je u avgustu ove godine a puštanje u pogon VE Mesihovina očekuje se krajem 2017. godine. Sredstva potrebna za ovaj projekat osigurana su pomoću donacije njemačke vlade, kredita KfW-a i vlastitih sredstava JP EP HZHB potrebnih za završetak projekta. Ukupna investi-

cija vrijednost projekta VE Mesihovina iznosi oko 81 milion eura. Ovaj projekat predstavlja i prvi energetski projekat vjetroenergije u BiH.

Održan okrugli sto o problematici izdavanja energijskih certifikata

U organizaciji P/G komore Federacije BiH, dana 25.09.2017. godine održan je okrugli sto o problemu implementacije Zakona o energijskoj efikasnosti u Federaciji BiH (Sl. novine FBiH br. 22 od 24.03.2017. godine) a težišno o problemu zastoja u izdavanju energijskih certifikata za stambene i nestambene objekte.

Aktivno učešće u radu okruglog stola uzeli su predstavnici privrednih/gospodarskih subjekata koji se bave ovom djelatnošću, međunarodnih organizacija koje pružaju tehničku pomoć u oblasti energijske efikasnosti (USAID i GIZ), te Federalnog ministarstva prostornog uređenja. Nakon uvodnih izlaganja problema i nastale situacije sa kojom su se kompanije suočile, uslijedila je diskusija u kojoj su učestvovali svi prisutni. Tokom diskusije dogovoren je da P/G komora Federacije BiH, kao asocijacija koja zastupa interes privatne, u ime svih sudionika uputi pismo prema Vladi Federacije BiH; Federalnom ministarstvu energije, rудarstva i industrije; Federalnom ministarstvu prostornog uređenja; Federalnom ministarstvu turizma i okoliša; Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija i Fondu za zaštitu okoliša, sa sljedećim zaključcima:

1.Zastojem u izdavanju energijskih certifikata od stanja na snagu Zakona o energijskoj efikasnosti u FBiH nanesene su značajne štete privrednim subjektima iz ove djelatnosti ali se istovremeno to negativno odrazilo i na cijelokupno društvo (investitori, izvođači radova, industrija energijski efikasnih materijala).

2.Neophodno je urgentno formiranje Stručnog odbora (čl. 30. Zakona) i izrada podzakonskih akata s kojima se kasni, a za što je Zakonom o EE utvrđeno šestomjesečno

razdoblje (čl. 59. Zakona), koje je već prošlo. Na taj način stvorili bi se uslovi za nastavak aktivnosti na podizanju energijske efikasnosti u društvu i za obuku stručnjaka za energijsku efikasnost (certifikatora). Također, za firme kojima je isteklo ili ističe ovlaštenje, pokušati naći prelazno rješenje za izdavanje dokumenata EE, do donošenja podzakonskih akata.

3.Smatramo da je u izradu podzakonskih akata potrebno uključiti stručnu javnost i tu P/G komora Federacije BiH zajedno sa sudionicima Okruglog stola stoji na raspolažanju.

4.Molimo informaciju o sljedećim koracima Vlade Federacije BiH i ministarstava u smislu razrješenja situacije, kao i rokove za izvršenje. Također tražimo instrukciju kako će privredni subjekti postupati nakon isteka gore spomenutog šestomjesečnog roka, jer bi neizvršenje zakonskih obaveza moglo uzrokovati nesagledive štete.

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH ovim putem svim svojim resursima nudi Vladi FBiH i resornim ministarstvima da kroz određene javne ovlasti olakša rad stručnim službama ministarstava na izdavanju ovih i sličnih dokumenata.

Pripremila: Lejla Sadiković dipl.ing.maš.

U Privrednoj/Gospodarskoj komori FBiH održan Workshop „Primjena GIS tehnologija u četvrtoj industrijskoj revoluciji“

GIS – Geografski informacioni sistem je informaciona tehnologija koja kombinuje geografske lokacije prirodnih i vještackih objekata (planina, rijeka, šuma, puteva, zgrada, mostova...) i ostalih podataka u cilju generisanja interaktivnih vizuelnih mapa i izveštaja.

U organizaciji Privredne/Gospodarske komore FBiH i kompanije Sana Solutins d.o.o., dana 28.09.2017. godine, održan je workshop na temu „Primjena GIS tehnologija u četvrtoj industrijskoj revoluciji“. Predavači su bili mr. Naida Omić i mr. Nurija Jahjefendić.

Na wokshop-u su obrađene sljedeće teme:

1. Pojam GIS-a (Historijski razvoj GIS sistema, Definicija GIS-a, Primjene GIS-a, Prednosti GIS-a, Nedostaci GIS-a, Elementi GIS sistema);
2. Komponente GIS-a (Prostorni podaci, Tehnička i programska podrška, Sadržaj GIS baze podataka);
3. Funtcioniranje GIS-a (Modeliranje podataka u GIS-u, Proces realizacije GIS-a);
4. Izrada karte (Sudionici u izradi karte, Funtcioniranje AutoDeska);
5. GIS AutoDesk (Design i izrada 2D i 3D grafičkih modela);
6. GIS – rješenje problema (Mogućnosti primjene);
7. Značaj primjene GIS tehnologija u menadžmentu (GIS u institucijama, Poboljšana organizacija podataka, Kvalitetnije analize i odlučivanje, Smanjenje troškova).

GIS se sastoji od međusobno tri povezane komponente, a to su:

- Prostorni podaci,
- Tehnička i programska podrška,
- Određeni problem i zadatak.

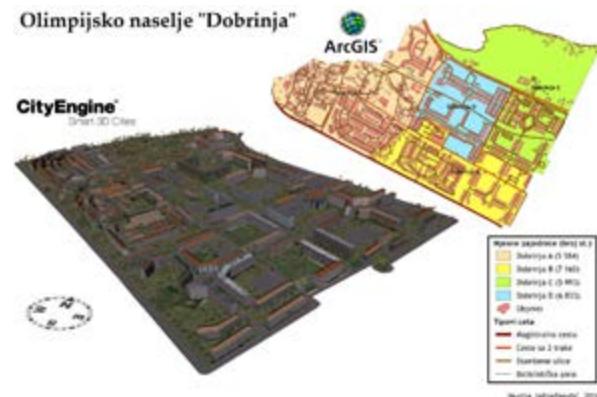
Upotreba prostornih podataka i GIS-a dovodi do boljeg

upravljanja informacijama, kvalitetnijih analiza i povećava se efikasnost projekta. O dostupnosti podataka ovise mnoga od tih postignuća:

- razumijevanje problema kojeg treba riješiti,
- lakoća upotrebe programa za GIS,
- vremenski rokovi (projekt može trajati duže nego što bi na početku mogli procijeniti),
- količina raspoloživog novca za određeni projekt...

U vremenu četvrte industrijske revolucije u kojem se trenutno nalazimo, pravovremenost i pouzdanost informacija predstavljaju osnov za donošenje adekvatnih strateških, taktičkih i operativnih poslovnih odluka. Česta zamjena teza je da se govori o raspolaganju podacima. Podaci sami po sebi ako nisu struktuirani u informaciju koja ima upotrebnu vrijednost nisu dovoljni. Obrada i prikaz informacija predstavlja glavni izazov u pogledu njihove efikasne upotrebljivosti, što podrazumijeva njihovu jednostavnost, sadržajnost i minimalno vrijeme neophodno za razumijevanje. U tom smislu GIS kao platforma i tehnologije koje se vezuju za njegovu efikasnu primjenu, predstavlja nezamjenljiv alat, koji informacijama daje sve ove tražene osobine. Primjena GIS-a u prezentaciji informacija i donošenju odluka predstavlja savremenu paradigmu pristupa „jedna slika hiljadu riječi“. Informacije date na workshop-u omogućile su prisutnima sagledavanje potrebe i načina upotrebe GIS tehnologije, kroz konkretnе primjene date na odgovarajućim primjerima.

Centar za edukaciju i promociju P/G komore FBiH organizacijom savremenih metoda poslovne edukacije i konsaltinga pomaže u povećanju intelektualnog kapitala, performansi, kao i profitabilnosti poslovanja privrednih subjekata.

Pripremila: Andreja Softić dipl.ecc.

Radionica o tretmanu vodenog mulja

U organizaciji Privredne/Gospodarske komore FBiH i Udruženja poslodavaca komunalne privrede FBiH, u Sarajevu je 13.09.2017. godine održana radionica o postupanju sa vodenim muljem. Teme i prezentanti su bili:

1. Iskustva na Projektu PPOV Butila, Nermin Drnda, Direkcija za puteve KS
2. Vodeni mulj iz pročistača, dr. Simone Milanolo, HEIS Institut za hidrotehniku Sarajevo
3. Sagorijevanje nekonvencionalnih goriva u fluidizovanom sloju, doc.dr. Milijana Paprika, Institut za nuklearne nauke Vinča
4. Postupanje s muljem iz otpadnih voda, Tomislav Grizelj, GRIZELJ GROUP Sarajevo

Aktivno učešće uzelo je preko 80 učesnika iz komunalne privrede, prvenstveno vodosnabdijevanja, kanalizacije i odvodnje, kao i vlasnika – korisnika postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda (PPOV).

Vrlo bitni učesnici su bili i potencijalni financijeri: WB, EBRD, KfW, Fond za zaštitu okoliša FBiH, kao i predstavnici institucija: MVTEO, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, kantonalni i općinski organi uprave te privredni subjekti i projektanti u oblasti hidrotehnike.

Upućena pitanja, komentari prema prezentantima, odgovori i diskusije dali su jasnu sliku mogućnosti ekološkog i humano-korektnog postupanja sa procijednim muljem iz pročistača komunalnih voda i ostalog mulja iz papirne, mesne, drvne industrije, rudarskog procijednog mulja, mulja iz septičkih (crnih) jama, separata sa benzinskih pumpi, uličnih slivnika, sa mogućnošću konvertiranja u toplinsku i rashladnu energiju po preporukama Cirkularne ekonomije sa nula otpada.

Zaključak radionice je da čim prije treba pristupiti cijelovitom rješenju – korektnom rješavanju tretmana procijednog mulja kao inherentan proces pročišćavanja otpadnih voda u zaštiti prirode i okoliša kroz 7 E - edukacija, ekologija, etika, estetika, energetska efikasnost, energija, ekonomija.

Na ovoj radionici je sadržajno predstavljena implementacija novih naprednih tehnologija i tehnika u tretmanu mulja na postojećim postrojenjima kao i novoprojektiranim postrojenjima, koji se će se ubuduće graditi, kako mulj ne bi bio ostavljen kao smeće, ugrožavajući budućim generacijama okoliš i prirodu.

Pripremila :Lejla Sadiković dipl.ing.maš.

Stečajevi i politike Druge šanse kroz OECD projekat - implementacije projekata malog i srednjeg biznisa u jugoistočnoj Europi

U Parizu 14. 9. o.g. održana je Konferencija "Stečajevi i politike Druge šanse kroz OECD projekat ocjene implementacije projekata malog i srednjeg biznisa u jugoistočnoj Europi", gdje je aktivno učešće uzela BiH delegacija, a Potpredsjednik Privredne Komore FBiH gosp. Mirsad Jašarspahić bio je jedan od panelista.

U BH delegaciji su takođe bili i predstavnici Ministarstva Spoljne trgovine i ekonomskih odnosa (gosp. Dragan Milović), Federalno Ministarstvo razvoja i poduzetništva (Dr. Adis Fajić), i Ministarstvo privrede energetike i razvoja RS (gdja. Milka Latinčić)

Govoreći na panelu o "trenutnoj zakonskoj regulativi koja reguliše procedure stečajnih procedura i politika tzv. Druge šanse u zemljama zapadnog Balkana", gosp. Jašarspahić je najprije istaknuo da, bez obzira na višeslojno administrativno uređenje Bosne i Hercegovine koje se ocratava i na zakonskim regulativama različitih nadležnosti, Privredna komora FBiH insistira na jedinstvenom i harmoniziranom pristupu ovom i svim drugim problemima privrednih subjekata, naglašavajući osnovne postulate jedinstvenog ekonomskog prostora. Objasnjavajući detaljnije situaciju u FBiH, naglasio je da je Vlada Federacije BiH nakon analize postojećih zakonskih rješenja na polju stečajnih procedura, imenovala ekspertsku radnu grupu u kojoj je i predstavnik privredne Komore FBiH na pripremi novog zakonskog rješenja. Poseban akcenat je naravno dat prevenciji stečajnih situacija kao politikama tzv. druge šanse što bi trebalo biti omogućeno uspostavljanjem novih zakonskih normi u procesu reorganizacije poslovnog subjekta kroz predstečajne procedure. Posebna je pažnja posvećena edukaciji stečajnih upravitelja za

što je Privredna komora FBiH još ranije ponudila svoj program resornom ministarstvu Vlade FBiH, između ostalog je istakao podpresednik PKFBiH objašnjavajući detalje novog zakonskog rješenja za koje očekuje da prođe parlamentarne procedure do kraja godine.

Na panelu „Prevencija stečaja – Kako razviti efektivne mjere“ organizator je najprije obezbjedio prezentaciju tzv. Sistema ranog upozoravanja kroz iskustva razlicitih uspješnih agencija u zemljama EU. Moderator je nakon toga pozvao podpredsjednika Jašarspahića da iz ugla Privredne komore prokomentira prezentirane modele te da ponudi odgovor koje bi mjeru mogle biti implementirane za mala i srednja preduzeća u BiH u slučajevima nastajanja finansijskih poteškoća u poslovanju, te ocjeni stepen institucionalne potpore istima u ekonomiji BiH u takvim slučajevima.

Ponovno se osvrnuvši na predloženo zakonsko rješenje, podpredsjednik je istakao da se njime decidno daje kompetencija i autorizacija Financijskoj Informacionoj agenciji u FBiH (FIA) da pokrene prekršajni postupak protiv stečajnog dužnika, odnosno organa ovlaštenog za zastupanje stečajnog dužnika, a ako stečajni dužnik, odnosno organ ovlašten za zastupanje stečajnog dužnika ne podnese prijedlog za otvaranje stečajnog postupka u roku od

30 dana od dana nastupanja platežne nesposobnosti. Na skoro identičan način je ustrojen AFIP u drugom BH entitetu tako da cijeli ekonomski prostor BH ima institucije koje bi u zajedničkom radu sa privrednim komorama efektivno mogle implementirati ideje ranog upozoravanja iz iskustava prezentiranih modela U zemljama EU.

Veoma važan zakon u prevenciji stečajnih situacija je i zakon o finansijskom poslovanju koji reguliše unutrašnji dug. Ovim zakonom su propisani uslovi rokovi plaćanja što je značajno unaprijedilo finansijsku disciplinu i značajno skratio rokove plaćanja koji nisu osigurani garancijama (sada max 60 dana, ranije bez limita).

Privredna komora nudi svoj puni angažman u ovim i budućim procesim radeći u ime (i zbog) svojih članica, istakao je u završnom izlaganju podpredsjednik PK FBiH.

Redakcijski kolegij

Privredna/Gospodarska komora FBiH potpisala je Ugovor o saradnja sa konsultatskim društvom Švicarske Poncini Unternehmensberatung

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Privredna/Gospodarska komora FBiH potpisala je Ugovor o saradnja sa konsultantskim društvom Švicarske Poncini Unternehmensberatung u cilju uspostavljanja partnerskih odnosa i saradnje između bh kompanija i kompanija iz Švicarske.

Poncini Consulting osnovan je 1989. godine i od početka 2017. godine raspolaže predstavničkim uredom u Sarajevu. Firma je specijalizirana za uvođenje stranih firmi na švajcarsko tržište koje se najprije podrobno analiziraju. Bosanski dobavljači su u Švajcarskoj praktično nepoznati. Švajcarska industrija već godinama održava sve jače veze s dobavljačima iz Poljske, Češke, Slovačke i Mađarske, te postoji mogućnosti za saradnju i sa bh dobavljačima. Za uspjeh su tri faktora od velikog značaja.

-Saradnja treba da slijedi dugoročne ciljeve. Faza pregovaranja i uvođenja po pravilu traje 12 do 18 mjeseci.

-Veoma je važna spremnost na umrežavanje s ciljem postizanja smanjenja procesnih troškova. Za umrežavanje je potrebno i uzajamno povjerenje i razmjena osjetljivih podataka.

-Dugoročna stabilnost cijena i spremnost na investiranje u proizvodna postrojenja, u procese i u osoblje su dosta važniji od velikih, ali kratkoročnih, prednosti u smislu manjih cijena.

Na prvi pogled iznenađuje da Švajcarska raspolaže jakom metalском i mašinskom industrijom. Uz izuzetak energije Švajcarska ne raspolaže nekim posebnim sirovinama, domaće tržište je malo i opterećeno mnogim obavezama čiji je cilj zaštita čovjekove okoline, personalni troškovi su veoma visoki, izraženi rast kursa švajcarskog franka u odnosu na dolar i euro kao i nepostojanje pristupa moru koji otežavaju i poskupljuju uvoz i izvoz robe. Unatoč tome je Švajcarska, uvezvi u obzir broj stanovnika, na globalnom nivou druga zemlja po izvozu, iza Singapura. Što se tiče apsolutnih brojeva Švajcarska je 2014. godine zauzela dvanaesto mjesto u svijetu među najvažnijim izvoznicima mašina. Švajcarska mašinska industrija najveće udjele u tržištu širom svijeta ima u sljedećim branšama:

branša	rang u svijetu
Mašine za obradu papira	4
Mašine za pakovanje	5
Mašine za tekstilnu industriju	5
Alatne mašine	6
Mašine i postrojenja za prehrambenu industriju	6

Pripremila: Jasmina Zejnlagić dipl.ecc.

Privredna komora Federacije po prvi puta uzela učešće na međunarodnom sajmu poljoprivrede Interagro 2017, koji je održan u Bijeljini u periodu od 21. do 23. septembra 2017. godine

Na prostoru Agrotržnog centra "Knez Ivo od Sembijske rije" u Bijeljini, održan je 16. Međunarodni sajam poljoprivrede Interagro 2017, na kome je izlagalo okupio 120 izlagača iz zemalja regionala, firme iz oblasti agrara iz Italije, Francuske i Njemačke, uz brojne banke, komore, nevladine organizacije i razvojne agencije koje pružaju podršku razvoju agrara.

Dioničko društvo "Grad" iz Bijeljine je bilo organizator sajma, koji je organiziran uz podršku privrednih komora Republike Srpske i Federacije BiH, državnih, entitetskih institucija, lokalne zajednice i sponzora.

Privredna komora FBiH koja prvi put uzela učešće u organizaciji ovog sajma, dala je podršku ovom sajmu s ciljem harmonizacije domaćeg tržišta i što boljeg pozicioniranja poljoprivrede kao strateške grane u BiH.

Pored ostalih izlagača iz oblasti agrara i prehrane na ovo-godišnjem sajmu prestavili su se i As grupacija predvođena firmom Klas iz Sarajeva, Gikil iz Lukavca kao i Ziraat Bank BH.

Posjetioci su imali priliku da tokom održavanja sajma vide bogatu ponudu poljoprivredne mehanizacije, sje-menskog i sadnog materijala, hrane i pića, meda i proizvoda od meda,

Posjetioci su imali priliku da tokom održavanja sajma vide bogatu ponudu poljoprivredne mehanizacije, sje-menskog i sadnog materijala, hrane i pića, meda i proizvoda od meda, sredstava za zaštitu i uzgoj bilja, stočne hrane i mineralnih đubriva, te budu informisani o povoljnim kreditnim linijama namjenjenim za agrar.

U tri sajamska dana održane su izložbe poljoprivredne

mehanizacije, izložba stoke najkvalitetnijih grla, održana su naučno-stručna savjetovanja, promocije, javne tribine i poslovni susreti.

Održavani su okrugli stolovi na temu sposobljenosti državnih i entitetskih institucija za kontrolu hrane i uloga klastera u certifikaciji proizvoda za izvoz, otkup mlijeka i njegov uvoz i izvoz, te proizvodnja krmnog bilja u uslovima suše i silaža.

Trećeg dana Sajma po prvi put održana je i smotra lovačkih pasa.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

Svečano otvoren 24. generalni sajam ZEPS 2017 i 14. ZEPS Intermetal

U Zenici je 03.10.2017.godine svečano otvoren 24. generalni bh. sajam ZEPS 2017 i 14. međunarodni sajam metala ZEPS Intermetal.

Na sajmu je prisutno 587 izlagača iz 26 zemalja, a u fokusu sajamskih manifestacija je energija, ekologija, te poljoprivreda i prehrana, a velika promocija i prostor će se posvetiti informacionim tehnologijama. Ovogodišnje poslovne susrete svečano je otvorio predsjedavajući Vijeća ministara g. Denis Zvizdić, uz prisustvo velikog broja visokih zvaničnika federalne, kantonalne, gradske vlasti Zenice, te brojnih gostiju.

- Ovaj sajam je odraz dosljednosti ovog grada da ostane na mapi promotora aktivnosti usmjerenih na jačanje bh. ekonomije i na kontinuiranom povezivanju privrednika. On ima i strateški značaj jer promovira privredu cjelokupnog regiona i samim tim ispunjava jedan od glavnih ciljeva rada Vijeća ministara BiH, a to je regionalno povezivanje i saradnja - rekao je Zvizdić. Također je naglasio da rezultati ostvarenog izvoza dovoljno govore o povećanju kvalitete bh proizvoda ali i konkurentnosti

bh ekonomije. Proglašavajući ZEPS otvorenim, Zvizdić je poručio da je dobra ekonomija jedne zemlje uslov za dobru nadgradnju u svim segmentima rada i djelovanja. Na svečanom otvorenju prisutnima su se obratili i državni ministar komunikacija i prometa Ismir Jusko, premijer Zeničko-dobojskog kantona Miralem Galijašević, gradonačelnik Zenice Fuad Kasumović, potpredsjednik Vanjskotrgovinske komore BiH Bruno Bojić, te predsjednik Nadzornog odbora RMK Zenica Alem Laličić.

Ove godine, 14. put zaredom predstavit će se i Međunarodni sajam metala ZEPS Intermeta, kao jedinstven promotivno-poslovni sajam. Posjeta ovoj sajamskoj manifestaciji, na kojoj učestvuje 60 izlagača iz sedam država, omogućuje dobre poslove i saradnju preduzeća i firmi, kao i pojedinaca. Prisutnima se obratio i Federalni premijer Fadil Novalić, te istakao da se metalska industrija već odavno učvrstila kao najvažniji sektor privrede BiH, a dva glavna stuba na kojima počiva njeno dugogodišnje liderstvo su namjenska i industrija autodijelova, a sama Zenica prepoznata je po proizvodnji gvožđa i čelika. Također, naglasio je da je bitno da se bh potencijali ove industrijske grane predstave kao zasebna cjelina kako bi svi dosadašnji partneri, ali i budući mogli steći uvid u bh. uspjehe i mogućnosti.

Potpredsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH Mirsad Jašarspahić je bio dio delegacije visokih zvaničnika, koji su upriličili posjetu prisutnim izlagačima nakon završene ceremonije otvaranja sajma.

Dodijeljenje nagrade ZEPS 2017.

I ove godine pripremljene su brojne nagrade za najuspješnije izlagače za proizvod, promociju i kolekciju. Najveće priznanje bh. privrednog sajma ZEPS, Grand prix „Ruža ZEPS-a“, dodijeljena je Javnom preduzeću Elektroprivreda BiH, kao jedinstveno priznanje izlagaču koji je svojim nastupom obilježio ovogodišnji sajam, a stručni žiri dodijelio je i priznanja za proizvod, kolekciju proizvoda i promociju.

Priznanja 24. Generalnog bh. sajma ZEPS 2017. dobili su kompanije Konfekcija „Borac“ d.d. Travnik, „Koka BH“ Breza, „Lafat Komerc“ Kalesija, slovenačka firma „Simon Jeram“ Gorenjska Vas, „Koral“ Kraljevo, bihački „Drvo i mašine za ogrjev“, „Lišćevica“ Ilijaš, „Euroguma“ Sarajevo, „Dron.ba“ Kakanj, Hrvatska obrtička komora i Ministarstvo privrede SBK.

Medaljama za kvalitet proizvoda, na osnovu analize od Instituta za prehrambene tehnologije Poljoprivredno prehrambenog fakulteta u Sarajevu, nagrađeni su Zenička industrija mlijeka, „Vitinka“ Zvornik, „Eko Stna“ Zenica, Klas Sarajevo, „Vispak“ Visoko i „Kupres Milch“ iz Kupresa.

Priznanja 14. Međunarodnog sajam metala ZEPS Intermetal 2017. dobili su „Lović & Co“ Lukavac, „AREL“ Zenica i „Frigo Žika“ iz Rume. Za promociju kompanija nagrađeni su „Gazela Krško“, „Milan Blagojević“ Smederevo i „TBS Trade“ iz Živinica.

(izvor - Fena.ba)

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc.

Susreti privrednika u Zenici – ZEPS 2017.

Međunarodni sajam metala • International Metal Fair

14 **ZEPS Intermetal**

www.zeps.com **Zenica, 3-7. 10. 2017.**

24. generalni bh. sajam ZEPS 2017 i 14. međunarodni sajam metala ZEPS Intermetal su drugi dan sajma ponudili značajne događaje za bh privrednike.

Velik broj privrednika posjetio je štand Privredne/Gospodarske komore FBiH, na kojem su predstavljeni potencijali bh privrede. Nastavljajući dugogodišnju tradiciju velik broj izlagača je na svojim štandovima ponudio visoko kvalitetne i moderne proizvode koji su proizvedeni u BiH. Sajamska manifestacija idealna je prilika da kompanije prezentiraju dosadašnji uspjehe i poslovne poduhvati, ali i za ostvarivanje novih kontakata i razmjenu iskustava.

U organizaciji Trgovinskog odjela austrijske ambasade u BiH danas je održan Austria Show case- Metaloprera-

da lohn poslovi u metalskoj branši. Metalska industrija Austrije je branša poznata po kvalitetu i visokim stepenom tehnološkog razvoja. Osam firmi iz Austrije na današnjem događaju su ponudile svoje proizvode i usluge, ali isto tako i poslove za bh kompanije. Imajući u vidu da je kvalitet proizvoda bh metalske branše prepozнат u Austriji, značajan broj bh firmi je uzeo učešće i obavio razgovore sa predstavnicima firmi iz Austrije.

Privredna/Gospodarska komora FBiH je pozvana od strane Trgovinskog savjetnika austrijske ambasade g. Philippe Kupfera da uzme učešće na ovom događaju. Udruženje metalne i elektro industrije P/G K FBiH je prepoznalo značaj ovog događaja i uputilo poziv svojim članicama da iskoriste priliku da direktno sa firmam iz

Austrije održe sastanke i pokušaju doći do poslovnih dogovora. Ovakvi i slični događaji će zasigurno pozitivno uticati na pronalaženje novih partnera bh firmama.

Kako se prerađivačka industrija susreće sa nedostatkom stručne i kvalifikovane radne snage danas će se u sklopu sajma, u Promotivnoj hali, održati i panel diskusija na temu: "Stručno obrazovanje kroz praktičnu nastavu u metalском sektoru u BiH- praktična nastava u privrednim subjektima prednosti i izazovi". Ovo je svakako prilika da privrednici iskažu važnost problema nedostatka stručne radne snage, ali i da se prezentiraju mogućnosti obrazovanja kroz praktičnu nastavu u kompanijama.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc.

Održan 15. Međunarodni sajam ekologije „EKOBIS 2017“

U Bihaću je od 14. do 16.09.2017.godine održan 15. Međunarodni sajam ekologije – „EKOBIS 2017“. Glavna tema ovogodišnjeg izdanja EKOBIS-a je bila voda, odnosno njen sveukupni prirodni, biološki, ekonomski i ekološki značaj za grad Bihać i Unsko Sanski kanton, ali i za cijelu Bosnu i Hercegovinu, a sve pod nazivom „Budućnost počinje danas“.

Sajam tradicionalno organizira Privredna komora Unsko Sanskog kantona, na čelu sa generalnim sekretarom gđinom Nihadom Šušnjarom.

Svečano otvaranje EKOBIS 2017 sajma je uveličao veliki broj predstavnika institucija Bosne i Hercegovine, ali i privrednika iz realnog sektora.

Sajam je otvorio je Šemsudin Dedić, ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH.

„Jasno je da postoji veliki problem s vodom na cijelom području FBiH kako skontrolom tako i s kvalitetom vode. Istraživanja su pokazala da ćemo u narednom period morati posvetiti više pažnje sistemu koji će osiguravati kvalitetu vode koju pijemo. To su neke od aktivnosti koje će dati veći značaj našim vodama jer voda i ostali prirodni resursi koje imamo su resursi za razvoj naše zemlje. U proteklom period dali smo 97 milijuna na uvoz vode, to su sredstva koja su otvorila nova radna mjesta, ali van BiH, iz tog razloga se nadam da će proizvođači koji su prisutni na ovom sajmu dobro predstaviti svoje brendove, a da ćemo mi u narednom period svi više brige voditi o značaju vode kao resursu za pokretanje razvoja države“, kazao je Dedić.

Agencija za vodno područje rijeke Save je zajedno s Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, glavni pokrovitelj sajam.

Sead Delić, predsjednik Agencije istaknuo je da je voda ono što je posebno potrebno zaštiti.

„Sajam EKOBIS je dobro mjesto i prilika da se predstavi značaj vode, a prvenstveno načini njenog očuvanja i zaštite. Poznato je da smo mi zemlja bogata vodom, ali je i dalje uvozimo u enormnim količinama iako imamo preko 50 domaćih proizvođača vode, moramo zaštiti domaće proizvođače i proizvod i to je ono čime se trebamo baviti konstantno“, kazao je Delić.

Generalni tajnik Privredne Komore USK, Nihad Šušnjar na ceremoniji otvorenja, kazao je da ova manifestacija uspješno traje već 14 godina, a za svoj cilj ima promociju i tržišnu valorizaciju proizvoda i usluga koji doprinose realizaciji ciljeva održivog razvoja.

"Razlog zašto je ovogodišnja tema voda, jeste što se upravo ove godine završava generacijski projekt, odnosno uspostava postrojenja za odvodnju i prečišćavanje otpadnih

voda u gradu Bihaću, koji ima veliki značaj za grad. Zagledeno s našim partnerima, ministarstvima i Agencijom za vodno područje rijeke Save organizirali smo i prvu izložbu 16 punionica vode iz BiH, u okviru koje će se na jednom mjestu predstaviti svi naši proizvođači, a siguran sam da će se na kraju sajam donijeti i dobri zaključci na koji način pojačati značaj korištenja domaćeg proizvoda, posebno vode", kazao je Šušnjar.

Svoju podršku EKOBIĆ-u dale su regionalne i područne komora iz zemlje.

Marko Šantić, predsjednik privredne komora FBiH iskazao je veliko zadovoljstvo što komorski sistem sve više prepoznaće kvalitet sajmova kao što je ovaj, u kojima se daje značaj očuvanju ekologije i zaštite životne sredine.

Davor Župa, predsjedavajući Vijeća grada Bihaća kazao je ispred grada domaćina da ova sajamska manifestacija svake godine bilježi značajne rezultate koji i ove godine, siguran je, neće biti zanemareni. Dodao je da je EKOBIĆ neodvojivi dio grada Bihaća i on se savršeno uklapa u on što grad Bihać jeste i što želi biti, a to je grad ekologije i turizma, grad visoke ekološke svijesti, koji štiti svoje prirodne resurse.

Na 128 štandova je više od 250 izlagača predstavilo svoje proizvode i usluge iz oblasti ekologije i proizvodnje zdrave i organske hrane, turizma i drugih industrija koji poštuju eko principe i standarde.

Već 15 godina je ovaj sajam najpoznatija i najposjećenija privredna i eko manifestacija u ovoj regiji. Status EKOBIĆ održava kreiranjem pozitivnog poslovnog ambijenta, kroz visoke usluge poslovnog umrežavanja izlagača i posjetitelja, ali i organizacijom svih drugih sadržaja i poslovnih događanja prilagođenih potrebama izlagača, ali i sukladnim trenutnim zbivanja u gospodarstvu.

Slijedom toga da PGKFBIH već tradicionalno podržava EKOBIĆ sajam, kako svojim izlagačkim dijelom tako i realiziranim pratećim sadržajima, predsjedniku Šantiću je od sajma EKOBIĆ dodijeljeno posebno priznanje za podršku međunarodnom sajmu ekologije EKOBIĆ.

Štand Privredne/Gospodarske komore FBIH je bio izuzetno posjećen od strane svih vodećih dužnosnika na ovom sajmu, ali i od predsjednika i predstavnika prijateljskih komora HGK Županijske komore Virovitice, gdin-a Vandure, kao i generalnog sekretara Vanjsko trgovinske komore BIH gdina Bajramovića.

Također se razgovaralo i o suradnjama prijateljskih komora Privredne komore Zaječar i Privredne komore Republike Slovačke.

Povodom Javnog natječaja kojeg je PGKFBIH početkom godine raspisala, a odnosi se na „Najbolju poslovnu ideju“, predsjednik Šantić je na svečanoj večeri otvaranja EKOBIS sajma dodijelio nagrade dobitnicima iz nekoliko kategorija:

Iz oblasti turizma i ekologije:

Gdin Sabin Borančić za poslovnu ideju „Uređaj za skupljanje pčelinjeg otrova“

„Najveća prepreka na putu uspješnog razvoja turizma je siva ekonomija o kojoj se nema što novo dodati ali je crna točka koja koči dalji uspjeh. Mi koji radimo u legalnim tokovima smo došli u fazu ogorčenosti zbog ne rada pravne države da bi nešto sankcionirali i promijenili. Neophodno je sprovođenje propisa pravne države kako bi neke stvari mogli da nazovemo pravim imenom”, rekao je Primorac.

Istakao je da su deficitarna zanimanje, kao što su kuhari, hotelijeri i ostala koja su usko vezana za turizam, također jedan od problema koji se strukturno treba riješiti. Jer postoji velika potreba za istima pa se sada kroz određene edukacije nadomještaju a ne kroz školstvo kako bi to bilo najbolje.

Primorac kao predstavnik prvog turističkog klastera Hercegovina kazao je da je jedan od načina kako ostvariti uspjeh u ovoj oblasti jeste upravo preko klastera, koji će povezati oba entiteta u jednom zajedničkom cilju. Klasteri kroz projekte međunarodnih organizacija stvaraju uslove za edukacije pa tako i za stvaranje novih radnih mesta ali i turističkih infrastruktura.

Amarildo Mulić, direktor Nacionalnog Parka Una istakao je da konstantno unaprjeđenje ponude i razvoja iste doprinosi velikom uspjehu turizma.

“Uspjeh koji danas imamo možemo zahvaliti želji nadležnih institucija, lokalnog stanovništva ali i svih onih koji su prepoznali značaj ovog prirodnog resursa koji je proglašen zaštićenim područjem. NP Una u proteklom periodu je zabilježio najveći trend ekonomskog rasta”, rekao je Mulić.

Tvrta Mostar X Adventures za poslovnu ideju „Rafing, biciklizam i ostalo“

Iz oblasti poljoprivredne i prehrambene industrije Anita Jurić i Ivana Prce za poslovnu ideju „Proizvodnja visokoproteinskog brašna od pivskog tropa“

Ivan Pavlović za poslovnu ideju „Sustav analize i upravljanja poljoprivrednim zemljишtem“

U organizaciji PGKFBIH i njenog Udruženja za turizam održan je Panel o turizmu pod nazivom „Turizam u BIH – Uspješne priče“.

Bosna i Hercegovina ima sve preduvjete da postane jedna od najvažnijih turističkih atrakcija u Europi, ali to treba znati kvalitetno iskoristit, prepoznati i prezentirati, a to je moguće jedino ako se svi akteri udruže i zajednički djeluju na ostvarivanju jednog cilja a to je turizam kao pokretač razvoja ekonomije i gospodarstva, ali i investicija.

Da se od turizma u Bosni i Hercegovini može dobro živjeti, svjedoče mnogi koji su svoju šansu za poslovanje vidjeli upravo u ovoj oblasti.

Na izrazito posjećenom panelu se govorilo o prednostima udruživanja u klasteru, u ovom slučaju turističke, budući da je nakon osnivanja prvog Turističkog Klastera Hercegovine, došlo i do osnivanja drugog Turističkog Klastera i to onog TK Una.

Stjepan Primorac, ispred Turističkog klastera Hercegovine i predsjednik Udruženja turizma pri PGKFBIH na panelu je govorio o tome koji su to problem koji koče razvoj turizma i načinima kako postojeće problem riješiti.

Ono što je posebno želio istaknuti na ovom panelu jeste da uspostava zaštićenih područja nisu turistički projekti, već da se ona osnivaju prvenstveno zbog zaštite i očuvanja prirodnih, kulturno – historijskih područja.

“Na ovaj način se stvara dobar ambijent za razvoj određenog selektivnog turizma a koji ne treba i ne smije da ugrozi onaj prvobitni cilj a to je očuvanje i zaštita. Na bazi zaštite i očuvanja se razvija turizam, razvija se u Nacionalnom parku a ono što mi radimo jeste da taj razvoj ne gledamo kroz prizmu administrativno zaštićenog područja”, kazao je Mulić i dodao da to svakako potvrđuje veliki broj posjeta NP Una oko 80.000, na što su posebno ponosni.

Huso Hadžić, direktor Agencija za kulturno povijesnu i prirodnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca i potpredsjednik udruženja turizma pri PGKFBIH istakao je da se na razvoju i prepoznavanju turističkih kapaciteta treba konstanto raditi i graditi.

“Morate znati htjeti, trebate pustiti da nešto probate pa i ako ne uspijete nećete žaliti, jer ste barem pokušali. U zadnjih nekoliko godina Jajce je promovirano u skoro cijelom svijetu sa svojim turističkim potencijalima. Zahvaljujući mlađom timu sa kojim sada radim i svome htjenju i ustrajnosti vrlo brzo smo Jajcu vratili onaj nekadašnji sjaja”, rekao je Hadžić.

Posebno je istaknuo skokove u Jajcu koji su za samo četiri godine koliko se organiziraju postali svojevrsni novi turistički brend poznat u svijetu i na koji dolaze turisti iz svih krajeva.

Ono što je istaknuo ka svojevrsni problem jeste ne priznavanje uspjeha koji su postigli u svojoj lokalnoj sredini. Agencija je u kratkom vremenu, ali samo zahvaljujući svome trudu i zalaganju uspostavila svoju bazu školovanih turističkih vodiča ali i reprezentativnu web stranicu putem koje prezentiraju grad Jajce i njegovu turističku ali i kulturno-historijsku ponudu.

Marko Šantić, predsjednik PGKFBIH na panelu je kazao da komora aktivno radi da podrži sve one koji na bilo koji način žele raditi na promociji onoga što je dobro, što je BiH i što će doprinijeti razvoju zemlje u cijelosti.

Na panelu se dao i kratki osvrt o tome koliko trenutni zakoni idu u korist razvoja turizma.

Savjetnica Ministricе Federalnog Ministarstva okoliša i turizma, Azra Džigal kazala je da aktualni zakoni djelomično idu na ruku turizmu i onima koji se njime bave, ali potrebno je tu dosta rada da bi se stvorili uslovi koji bi pogodovali razvoju u cijelosti. Podsjetila je da su u Federaciji BiH u proceduri trenutno tri bitna zakona a to su jedinstveni zakon o turizmu, zakon o boravišnoj taksi i zakon o ugostiteljstvu. A usvajanje tog seta zakona bi, kako je Džigal kazala, trebalo doprinijeti da se u potpunosti uredi i unaprijedi sektor turizma.

“Jasno je da privrednici nisu zadovoljni ali ono što ministarstvo stalno ponavlja jeste da sredstva koja imamo u iznosu od 2 miliona KM jednostavno nisu dovoljna da bi svi bili zadovoljni. Svakako su sada glavne preokupacije stvaranje ozbiljnih zakonskih rješenja koja će možda u nekom narednom period stvoriti bolje uslove za razvoj turističkih kapaciteta i bolju podršku ovom sektoru”, kazala je Džigal.

Tijekom održavanja sajma, održane su još i Panel o energiji, klimatskim promjenama i kvaliteti zraka u službi razvoja privrede, Međunarodna konferencija o regionalnoj suradnji u partnerstvu sa Gradom Bihaćem, te Okrugli stol studenata i poslodavaca.

Sajam je završen i zatvoren 16.10.2017.godine a po tradicije će i naredne godine tematizirati neku od aktuelnih tema iz oblasti ekologije.

Pripremila: Danijela Lovrić

Sajamska manifestacija Zaječar 2017

U organizaciji Privredne komore Republike Srbije, regionalne Privredne komore Zaječar, od 28-30.09.2017. godine, u gradu Zaječaru RS, u sklopu manifestacije ZAJEČAR 2017, održani su 6. MEĐUNARODNI SAJAM „ZDRAVO-DOMAĆE-PRIRODNO”, 3. SAJAM FINANCIRANJA, te 2. SAJAM TURIZMA.

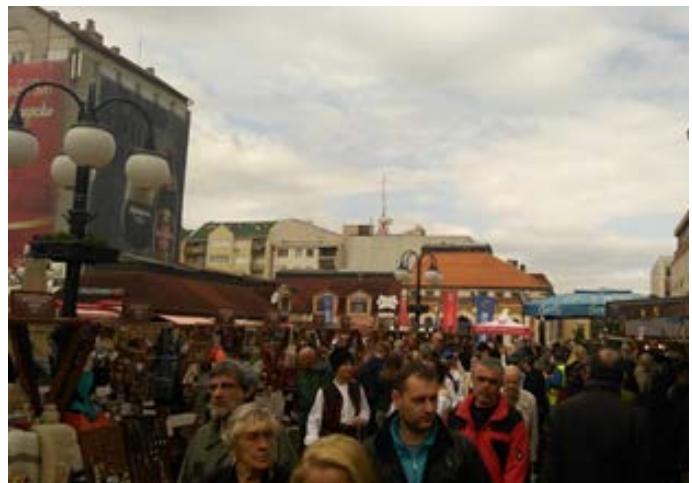

Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine, već 2.godinu za redom uzima aktivno učešće na Međunarodnom sajmu gospodarstva u Zaječaru, Republika Srbija, promovirajući svoje članice kao i cijelokupno gospodarstvo Bosne i Hercegovine sa preko 30.kompanija različite djelatnosti.

Po broju izlagača iz Srbije, zemalja okruženja i EU zemalja, ovogodišnji Sajam prelazi sva očekivanja domaćina, što na najbolji način promovira zemlju domaćina kao i značaj same sajamske manifestacije i općenito značaj sajnova kao mjesta gdje se susreću gospodarstvenici, predstavnici gospodarskog života te stari i budući poslovni suradnici.

Preko 200 izlagača iz svih krajeva Srbije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Bugarske, Mađarske, Slovačke, Rumunjske, s posjetom preko 5 tisuća ljudi na izložbenim prostorima na zaječarskom Trgu oslobođenja, pokazatelj je dobrog smjera Regionalne privredne komore Zaječar kao i same sajamske manifestacije.

Ovogodišnji partner sajma, Gradsko vijeće grada Zaječara, koji je uz nositelja, Privredne komore Srbije-Regionalne komore Zaječar, podržao sajamsku manifestaciju ističući sami sajam kao brendom grada Zaječara, samo je jedan od pokazatelja suradnje gospodarstvenika, Privredne komore i izvršne vlasti u jačanju ekonomije određenog dijela i cijele države.

Prisutnim izlagačima i gostima sajma prigodnim riječima obratio se predsjednik Regionalne privredne komore Zaječar, g.Dejan Tošić, Episkop Timočki Ilarion, te gđa. Vesna Stanković, član gradskog vijeća grada Zaječara koja je ujedno i svečano otvorila sajamsku manifestaciju.

Na sajmu u Zaječaru mogla se vidjeti jedna raznolikost izlagača što je dosta rijetko, od domaćih malih gospodarstava koji se bave proizvodnjom ručno rađenih suvenira, nakita, odjeće, proizvodnjom meda, te raznom ponudom prirodnih čajeva, tinkture, kozmetičkih preparata, proizvoda od povrća pa do velikih gospodarstvenika iz metalnog sektora, energetike, auto industrije.

Predstavnici Privredne/Gospodarske komore FBiH poseban osvrt prilikom poslovnih susreta u Republici Srbiji su imali na turizam, koji je pored proizvodnje jedan od nositelja gospodarstva modernog društva, svega onoga čime Bosna i Hercegovina kao zemlja obiluje, ali još uvijek nedovoljno istaknuto i promovisano, što vodstvo i djelatnici P/GKFBiH pokušavaju okrenuti u pozitivnom smjeru.

Pripremio : Dario Planinić dipl.oec.

Grupacija automobilske industrije na razgovorima u Wolfsburgu

Predsjednik i potpredsjednici Grupacije automobilske industrije Amir Čoralić, Snježana Dropuljić i Kenan Nalbantić, te potpredsjednik P/G K FBiH Mirsad Jašarspahić sa saradnicima, nastavljajući planirane aktivnosti na Projektu „Razvoj automobilske industrije FBiH“ 20. i 21.9.2017. godine u Wolfsburgu su održali nekoliko sastanaka sa predstvincima kompanije Wolfsburg AG.

Kompanija Wolfsburg AG je u vlasništvu kompanije Volkswagen i grada Wolfsburga, a jedno od polja djelovanja ove kompanije je suport firmama koje se bave proizvodnjom automobilskih komponenti. Prvi sastanak je bio na temu obezbjeđenja uslova za intenzivno prisustvo predstavnika Grupacije automobilske industrije u Wolfsburg AG, s ciljem stvaranja prepostavki za značajnije učešće bh. proizvođača automobilskih dijelova, prije svega Volkswagenu, a potom i kod drugih Njemačkih proizvođača automobila.

Dogovoreno je da se u kompaniji Wolfsburg AG obezbijedi kancelarijski prostor i druga potrebna infrastruktura za predstavnika Grupacije automobilske industrije. Imajući u vidu značaj Projekta, kao i činjenicu da više od osamdeset firmi dobavljača Volkswagena ima kancelariju u Wolfsburg AG-u, dogovoreno je da se sa ovom aktivnošću krene što je moguće prije.

Drugi sastanak se ticao sajma Volkswagenovih dobavljača IZB 2018, koji će se održati u oktobru u Wolfsburgu 2018. godine. Naime, radi se o najznačajnijem sajmu za dobavljače Volkswagena gdje se na jednom mjestu dobavljači sa svojim proizvodima i novitetima predstave predstvincima Volkswagena i gdje se uspostavljaju značajni kontakti kako sa predstvincima Volkswagena, tako i sa njihovim velikim dobavljačima.

Predstavnici Privredne komore FBiH i Grupacije su uspjeli obezbjediti kolektivni izlagački prostor za članove Grupacije automobilske industrije i sa predstvincima Wolfsburg AG, kao organizatorom sajma, dogovorili način učešća i ostale detalje kako bi bh. firme bile pred-

stavljene na najbolji mogući način. Na trećem sastanku su predsjednik i potpredsjednici Grupacije razgovarali o stanju automobilske industrije u BiH, kao i načinima kako da firme članice Grupacije uz podršku Wolfsburg AG-a dođu do novih poslova, projekata, neophodnih standarda, a sve u cilju bržeg razvoja bh. firmi i značajnijeg učešća u poslovima kod njemačkih proizvođača automobila. Dogovorene su posjete firmama i sva infrastruktura Wolfsburg AG-a će biti dostupna članicama Grupacije.

Predstavnici Komore i Grupacije su održali sastanak sa dr. Reinhardom Jungom i dogovorili dalje zajedničke korake na Projektu „Razvoj automobilske industrije FBiH“ koji je podržan od Vlade FBiH i SR Njemačke. Poznavajući značaj i potencijale bh. automobilske industrije, rukovodstvo Grupacije očekuje da Vlade i ministarstva prepoznaju automobilsku industriju kao stratešku granu i obezbijede podršku koja će rezultirati značajnim povećanjem radnih mesta, povećanju izvoza, pružanje prilike mladim ljudima da ostanu u BiH da svoju egzistenciju obezbijede radeći u automobilskoj industriji.

Privredna/Gospodarska komora FBiH će nastaviti započete aktivnosti i sa članovima strukovnih udruženja predlagati izvršnoj i zakonodavnoj vlasti mjere koje će osigurati bolji položaj i lakše poslovanje privrednim društvima.

Pripremio: Almin Mališević dipl.ing.maš.

Sajam MOW – prilika za BH proizvođače namještaja

Predstavnici Privredne/Gospodarske komore FBiH, potpredsjednik Mirsad Jašarspahić i direktor Sektora za industriju i usluge Almin Mališević, su bili dio delegacije BiH koja je u ponedjeljak 18.9.2017. godine upriličila posjetu sajmu namještaja MOW u Bad Salzuflen u Njemačkoj.

MOW spada među vodeće sajmove namještaja u Evropi i predstavlja izuzetnu priliku proizvođačima namještaja da svoje proizvode i novitete prezentiraju trgovcima i kupcima namještaja u Njemačkoj i šire. Na sajmu su izloženi proizvodi iz 35 zemalja, a među njima su i ove godine proizvodi bh proizvođača namještaja. Visoko kvalitetni i moderno dizajnirani namještaj proizведен u BiH je prepoznat od strane njemačkih kupaca i na ovogodišnjem sajmu MOW je mamio pažnju kupaca. Posjeta je organizirana uz podršku GIZ-a s ciljem daljeg razvoja drvnog sektora u Bosni i Hercegovini. Delegaciju iz BiH su činili predstavnici Privredne/Gospodarske komore FBiH, Privredne komore RS, Drvnog klastera Hercegovine i predstavnika i eksperata GIZ-a, kao organizatora posjeti. Upriličen je sastanak sa upravom sajma na čelu sa gospodinom Bernd Schafermeir, kome su predstavnici sajma prezentirali sajamsku ponudu i način funkcionisanja sajma. Također, predstavljeni su potencijali bh. industrije namještaja i razgovarano je o mogućnostima za izlaganje većeg broja firmi iz BiH na sajmu naredne godine. Zajedno sa predstavnicima sajma, upriličen je obilazak štandova bh. i drugih firmi. Na više od 1000 m² firme iz BiH su predstavile svoju ponudu i pokazale da je privreda ono najbolje što Bosna i Hercegovina ima.

U utorak 19.9.2017. godine upriličena je posjeta Asocijaciji za drvo i industriju namještaja Nordrhein – Westfalen, gdje su domaćini izložili dalje planove razvoja

industrije namještaja Njemačke, kao i mogućnosti i konkurenčne prednosti firmi u BiH. Prema zvaničnim podacima njemačkih institucija, Bosna i Hercegovina spada među deset zemalja iz kojih se u Njemačku najviše uvozi namještaj. Imajući u vidu da moderni namještaj sadrži sve više metalnih predmeta, postoji mogućnost saradnje i metalne industrije iz BiH sa proizvođačima namještaja u Njemačkoj.

Da je sistem privrednih komora u Njemačkoj među najboljima u svijetu, prije svega pokazuje stanje njemačke ekonomije, koja crpi sve mogućnosti i usluge koje joj obezbjeđuje komorski sistem. Na sastanku u Privrednoj komori Lippe zu Detmold, predstavnici Komora su razgovarali o privrednim kretanjima u Njemačkoj i BiH, potencijalima koje ima Bosna i Hercegovina i načinima za bolje povezivanje firmi. Obavezno članstvo za sve firme u Njemačkoj i podrška izvršne i zakonodavne vlasti je osigurala prisustvo predstavnika njemačke privrede u više od 90 zemalja svijeta i upravo ta mreža zastupnika privredne pored kvaliteta proizvoda osigurava dovoljan broj kupaca njemačkih proizvoda.

Privredna/Gospodarska komora FBiH će nastojati da, uz podršku GIZ-a, Vlade FBiH i resornih ministarstava u 2018. godini na sajmu namještja MOW, bude predstavljen veći broj firmi, čime će se i proizvoditi više firmi učiniti dostupnim njemačkom tržištu.

Obilazak štandova sa organizatorom sajma MOW-a

Posjeta štandu firme Sinkro

Posjeta štandu firme Standard Furniture Factory

Posjeta Privrednoj komori Lippe zu Detmold

Pripremio: Almin Mališević dipl.ing.maš.

Inovator u segmentu srednjih preduzeća u sektorу građevinarstva

Termo-beton d.o.o. je društvo za građevinarstvo, trgovinu i usluge osnovano 17.04.1996. godine u Brezi. Osnivači društva su Frljak Sabit, dipl.ing.grad. i Turbo Ahmed, dipl.ing.grad.

Već više od 20 godina prisutni smo na bh. tržištu u segmentu niskogradnje i visokogradnje, a pored toga bavimo se i proizvodnjom betona i betonskih prefabrikata, kao i AB montažnih konstrukcija.

Proizvodnja se odvija u dvije vlastite fabrike betona sa proizvodnim halama na dva lokaliteta u Brezi gdje se proizvodi preko stotinu različitih betonskih proizvoda. Izdvajamo prefabrikate kao što su: betonske i armirano-betonske (AB) cijevi, slivnike, ivičnjake, betonske ploče, AB gabione, AB precistače zauljenih tečnosti, proizvodnju konstrukcija montažnih hala raspona 12-24 m i dr. Pored toga, imamo i vlastitu proizvodnju kvarcnog pjeska za potrebe građevinarstva i industrije građevinskih materijala.

Posebno smo ponosni na činjenicu da smo prva kompanija u Jugoistočnoj Evropi koja je nakon licenciranja počela sa proizvodnjom betonskih šahtova po sistemu PERFECT nudeći tako jedinstven proizvod na našem tržstu. Tokom prethodnih 20 godina uspiješno smo izvršili veliki broj projekata od kojih izdvajamo:

- Koridor Vc autocese Sarajevo-Zenica i Sarajevo-Tarčin (izgradnja inženjersko-hidrotehničkih objekata, i razni drugi radovi),
- Južna longitudinalna Sarajevo (radovi na odvodnji i

betonskim zidovima),
 • Islamski centar u Brezi,
 • Umjetnička galerija u Sarajevu,
 • Kompletno vanjsko uređenje zgrade "SIPE" u Istočnom Sarajevu,
 • Dva tržna centra "Edeka" u Podlugovima (Ilijaš) sa benzinskom pumpom i tehničkim pregledom,
 • Proizvodne hale: "Pakom" Visoko, "H-Aki" Visoko, "Lišćevica" Ilijaš, "Fad" Semizovac (Sarajevo), i dr.
 • Radovi na rekonstrukciji robne kuće "Na-ma" u Sarajevu,
 • Vanjsko uređenje i isporuka betona na objektima stambenog stanovanja za firmu "Evvel" Vogošća
 • Izgradnja Spomen-obilježja Novi Grad Sarajevo
 • Izgradnja vanjskog igrališta u kompleksu Medrese Osman ef. Redžović u Visokom
 • Mostovi: rijeka Stavnja u Brezi, rijeka Misoča i rijeka Rača u Ilijašu, raspona 16m,
 • Uređenje obale rijeke Bosne u Visokom i Semizovcu (Sarajevo), kao i niz drugih obalouvrda
 • i mnogim drugim objektima.

U toku 2011. godine izvršili smo edukaciju i dobili certifikate za Sistem upravljanja kvalitetom, okolinom i zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu, u skladu sa zahtjevima standarda EN ISO 9001:2008; i EN ISO 14001:2009, te kontinuirano nastavili recertificirati iste.

Izgradnja autocese - roštiljska konstrukcija

Pješački most na rijeci Misoći u Ilijašu

AB gabioni sa strukturom

Savremena tehnologija za proizvodnju PERFECT betonskih šahtova

Preduzeće za građevinarstvo,
trgovinu i usluge

Tel/ fax: 032 789 050

www.termo-beton.com

termobeton@gmail.com

Potkraj bb , 71370 BREZA, BOSNA I HERCEGOVINA

bh proizvod

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije neprilagođena brzina je osnovni uzrok skoro svakog trećeg smrtnog ishoda u saobraćajnim nezgodama širom svijeta.

Svake godine u svijetu je oko 1,25 miliona poginulih u saobraćajnim nezgodama, oko 50% vozača se ne pridržava propisanih ograničenja brzine, samo 47 zemalja u svijetu primjenjuje ograničenje brzine u urbanim sredinama od 50km/h, što je samo dio crne statistike.

Posljednjih godina se intenzivira kampanja kako bi crne brojke bile što manje.

Na tom putu razvijene zemlje primjenjuju različite planske metode, kao i ideje kako bi opreznost kod vozača bila stalna.

Velika Britanija, Holandija i Švedska su posljednjih nekoliko decenija imale najviše uspjeha u drastičnom smanjenju stope poginulih u saobraćaju, zahvaljujući sistemskom pristupu u rješavanju ovog problema.

Preporučena brzina, putna infrastruktura, starost vozila su samo neki od ključnih faktora za bezbjednost saobraćaja.

Upoređujući brojna sistemska rješenja drugih zemalja sa Bosnom i Hercegovinom čini se da nismo puno uradili i da se bezbjednosti saobraćaja nismo posvetili u dovoljnoj mjeri.

U kontekstu ovog problema uvjerili smo se da postoji i izuzetak, na malom području realizacija velike ideje koja može biti primjer kako vozače podsjetiti na neprocjenjivu vrijednost – život.

Naime, posljednjih mjeseci sjajna ideja nije ostala neprimjećena na putevima kroz općinu Tešanj.

Znakovi sa porukom "USPORI-Mnogi te vole" je poklon općini Tešanj od privrednog društva "HIFA OIL".

O ovoj ideji i njenoj realizaciji, nismo kontaktirali rukovodstvo HIFA OIL, jer poruka sa ovog znaka je jasna i govori sve.

Za sigurniju vožnju ...

HIFA OIL – čestitamo i hvala vam.